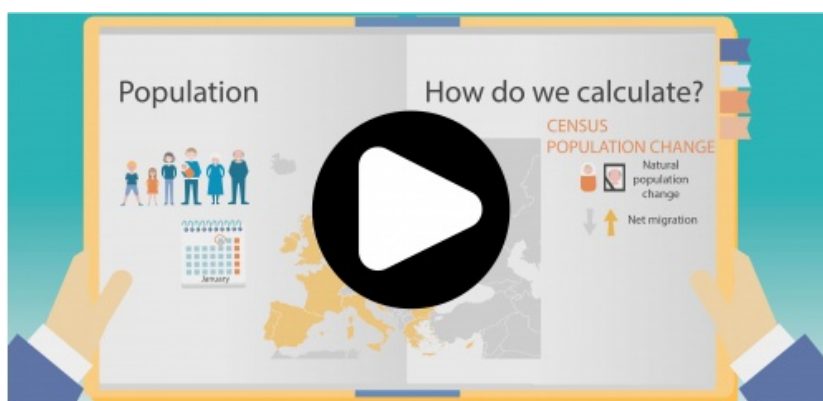


Начинаещи: Население



Тази статия е част от [Статистика за начинаещи](#), раздел от Statistics Explained, в който статистическите показатели и [концепции](#) са обяснени по разбираем начин, за да стане светът на статистиката малко по-достъпен за ученици и студенти, както и за всички, които проявяват интерес към статистиката.

Защо е необходима информацията за броя на хората, живеещи в дадена държава, регион или град? Правителствата например трябва да знаят колко жители има в момента в страната и колко ще има в бъдеще. Така те могат да планират и да вземат по-добри решения относно изграждането на училища, болници, пътища и т.н. Правителствата също така трябва да знаят какъв е делът на застаряващото население и какъв ще бъде в следващите години, за да се планират социални мерки и разходи за пенсии, здравеопазване и т.н.



Вижте видеото, което обяснява как се променя структурата на населението.

Как се изчислява населението в дадена държава или район?

Населението на даден район се определя като броя на хората, които обикайно живеят в него към 1 януари на дадена година. Източникът може да бъде [последното преброяване на населението](#) (преброяване на населението е изчерпателно изследване, при което се събират данни за населението). Тъй като преброяването обикновено се провежда на всеки 10 години, трябва да се направи годишна корекция, за да се

получи броят на населението за конкретна година. Тази **корекция** се състои от **естествен прираст на населението и нетната миграция**. Естественият прираст представлява разликата между ражданията и смъртните случаи (понякога получената разлика може да бъде и с отрицателен знак), а нетната миграция е броят на имигрантите (населението, което се придвижва в страната) минус броя на **емигрантите** (населението, напускащо страната) - моля, вижте примера по-долу. В някои държави за тази цел се използват регистрите на населението.

Пример

В рамките на ЕС на 1 януари 2016 г. населението е 510 милиона, докато на 1 януари 2015 г. е било 508 милиона, т.е. населението е нараснало с 2 милиона души през 2015 година. Това е резултат от естествения прираст или се дължи на нетната миграция? Тъй като са родени 5.1 милиона бебета, а 5.2 милиона души са починали, е имало отрицателен естествен прираст (-0.1 милиона). Следователно причината за увеличението е нетната миграция.

Какви други важни индикатори за населението се използват?

Ето някои примери: **Коефициентът на плодовитост** е средният брой живородени деца от една жена, като се вземат предвид нивата на раждаемост през годината. Определението за **раждане** е началото на живота, когато детето излиза от тялото на майката. **Коефициентът на раждаемост** се определя като броя на живородените през годината деца, разделен на броя на населението през същата година, като стойността се изразява на 1 000 души.

Пример През 2014 г. в ЕС са родени 5.1 милиона деца, което съответства на коефициент на раждаемост от 10.1 раждания на 1 000 души. Този коефициент е намалял: 10.6 през 2000 г., 12.8 през 1985 г. и 16.4 през 1970 година. Сред държавите - членки на ЕС, най-висок е коефициентът на плодовитост във Франция - 2.01 живородени деца на една жена, а най-нисък - в Португалия (1.23 живородени на една жена).

Колко дълго се очаква да живее човек? Това се измерва чрез показателя **средна продължителност на живота**. Той може да бъде изразен като очакваната продължителност на живота при раждането, т.е. броят на годините, които току-що родено бебе може да се очаква да живее. Изчисляването на продължителността на живота взема предвид причините за смъртност днес; като резултат, показващ колко вероятно в момента е да се умре за всяка възраст. Продължителността на живота обикновено се изчислява за общото население, а също и отделно за жените и мъжете. Средната продължителност на живота при жените като цяло е по-висока от тази при мъжете.

Пример През последните 50 години средната продължителност на живота при раждане се е увеличила с около 10 години за мъжете и жените в ЕС. Това означава, че бебетата, родени през 2014 г., се очаква да живеят 80.9 години, достигайки 83.6 години при новородените момичета и 78.1 години при новородените момчета, или с 10 години повече в сравнение с 1960 година.

Коефициентът на смъртност се определя като броя на смъртните случаи през годината, разделен на населението през същата година; стойността се изчислява на 1 000 души. **Детска смъртност** е смъртта на дете на възраст по-малко от една година. Детската смъртност се определя като броя на смъртните случаи на деца под едногодишна възраст, разделен на броя на живородените деца през дадена година; стойността се изчислява на 1 000 живородени деца.

Пример През 2014 г. в ЕС 4.9 милиона души са починали, което съответства на обща смъртност от 9.7 на 1 000 души. Този коефициент почти не се променя през последните 40 години, като най-висок е през 1993 г. - 5.0 милиона смъртни случая, които съответстват на общата смъртност от 10.5 на хиляда души.

Възрастовата пирамида

Възрастовата пирамида представлява графична илюстрация, която помага да се визуализира броят на лицата от различните възрастови групи през дадена година. Тя може да изглежда така:

Възрастова пирамида на населението в ЕС, 2001 и 2015 година
(% от общия брой на населението)
Източник: Евростат. ([demo_pjangroup](#))

Вижте анимацията и обяснението по-долу Най-възрастното население е най-отгоре на пирамидата, а най-младото - в долната част; мъжете обикновено са от лявата страна, жените вдясно. В илюстрацията по-горе 2001 г. (бяло поле, оградено с линия в цвят - съответно син за мъжете и жълт за жените) и 2015 г. (с плътни цветове) се сравняват. Можем да видим, че през 2015 г. възрастовата група с най-голям дял от населението е била тази на възраст 45 - 49 години, а през 2001 г. - възрастовите групи 30 - 34 и 35 - 39 години. По формата на пирамидата можем да видим, че населението застарява, като по-младите възрастови групи намаляват, а по-старите се увеличават. Това може да се илюстрира от [средната възраст](#) на населението: през 2015 г. тя е 42.4 години, а през 2001 г. - 38.3 години.

Назад към [Статистика за начинаещи Въведение](#)

Other articles

Само на английски

- [Всички статии за населението в Statistics Explained](#)

Речник на Statistics Explained:

- [Коефициент на плодовитост](#)
- [Естествено движение на населението](#)
- [Раждаемост](#)
- [Коефициент на раждаемост](#)
- [Очаквана продължителност на живота](#)
- [Смъртност](#)
- [Коефициент на смъртност](#)
- [Детска смъртност](#)
- [Миграция](#)
- [Възрастова пирамида](#)
- [Държави - членки на ЕС](#)

Tables

Само на английски

- [Население](#)
- [Коефициент на плодовитост](#)
- [Естествено движение на населението, миграция, раждаемост, смъртност, коефициент на раждаемост, коефициент на смъртност](#)
- [продължителност на живота](#)
- [Коефициент на детска смъртност](#)

External links

Само на английски

- Видео INE Spain [Life expectancy](#)
- Видео NE Spain [Population pyramid](#)
- Видео INE Spain [Net migration](#)